A. D. 1908. CURRENDA IX.

Sprawozdanie Kuratoryi Bursy św. Kazimierza za rok szkolny 1907|8.

- 1. **Skład Kuratoryi:** Prezes: Ks. Stanisław Walczyński Infułat, Prepozyt Kapituły Katedr. Członkowie: Roman Zawiliński, Dyrektor c. k. Gimnazyum I.; Dr. Bronisław Gałecki, adwokat krajowy, jako delegat Wydziału kraj.; Witołd Rogoyski, jako delegat miasta Tarnowa; Karol Albrecht, Dyrektor Szkoły wydz. m.; Antoni Wójcicki, obywatel; Ks. Władysław Chendyński, Dyrektor Bursy.
- 2. **Kronika Zakładu.** W roku szkolnym 1907/8 umieszczonych było w Zakładzie z początkiem roku 83 uczniów gimnazyalnych. W ciągu roku opuściło zakład 13 uczniów, przyjęto zaś na ich miejsce nowych 11 ucz. Z końcem roku było w zakładzie 81 uczniów. Z tych 14 uczęszczało do I kl.; 14 do II kl.; 13 do III kl.; 23 do IV kl.; 12 do V kl.; 2 do VI kl.; 1 do VIII kl. Egzamin dojrzałości złożył Konstanty Glazor.

Wychowankowie otrzymywali w zakładzie oprócz opieki całkowite utrzymanie t. j. wikt, światło, pranie bielizny, a nadto naukę gry na różnych instrumentach muz. i pomoc lekarską za opłatą od 12 – 24 Koron miesięcznie. Dwu było bezpłatnie umieszczonych.

3. **Przychóð** (od 1. lipca 1907 do 30 czerwca 1908):
a) w gotówce: Najprzew. X. Biskup Dr. Leon Wałęga 280 K. tytułem dopłaty za 3 uczniów. JO. Księżna Konst. Sanguszko 200 K. i 600 K. na utrzymanie 3 uczniów. X. N. N. 400 K. X. N. N. 20 K. Subwencya włościańska 140 K. Subwencya Wydziału krajowego 300 K. X. Grzyb 4 K. Subwencya Tarnowskiej Kasy Oszczędności 300 K. X. Wiatr 20 K. X. Albin 10 K. X. Dr. Karol Szczeklik 10 K. Kolbuszowa 80 K. X. Radoniewicz 20 K. X. Albin 14 K. X. St. Gajewski 12 K. X. Dr. J. Stanczykiewicz 20 K. X. Ligaszewski 2 K. Fr. Brzezowy 2 K. Ptaszkowa 10 K. X. Dr. Jakób Górka 16 K. Lubzina 10 K. X. Puskarz 10 K. X. Szablowski 10 K. X. Woźniczka 10 K. X. Fr. Lipiński 21 K. X. Sroczyński 10 K. X. Wdowiak 20 K. X. Grzyb 8 K. X. Jac. Michalik 10 K. X. Gło-

wacz 10 K. X. Zabawiński 10 K. X. Radoniewicz 10 K. X. N. N. 20 K. X. Lud. Kozak 30 K. X. Górnik 5 K. Otfinów 20 K. X. Podolski 30 K. X. Krupiński 1 K. X. Maryniarczyk 10 K. N. N. 2 K. X. Kmietowicz 20 K. Góra św. Jana 10 K. X. Albin 10 K. Tarn. Rada powiatowa 500 K. X. Młyniec 20 K. X. Owsianka 20 K. Tarn. Rada miejska 200 K. X. Zaczek 36 K. Łącko 15 K. X. W. Dutka 20 K. OO. Jezuici z N. Sącza 10 K. X. St. Pajor 10 K. X. K. Łazarski 2 K. X. T. Januś 2 K. X. Miklasiński 5 K. X. Christ 4 K. X. Bubula 2 K. X. Dobrowolski 2 K. Nowe Rybie 2 K. X. Pawicki 4 K. X. Chrząszcz 2 K. Żegocina 4 K. X. Leżoń 2 K. X. Irzyński 6 K. X. Zapała 30 K. X. Kmieciński 10 K. X. Guńkiewicz 4 K. X. Czerski 10 K. X. Działo 10 K. X. Kuźniarowicz 10 K. X. Grebosz 6 K 10 hal, X. Rosiek 10 K. X. Markiewicz 40 K. X. Bartoszewski 4 K. X. Piekarzewski 4 K. X. Kan. Dr. Adam Kopyciński 200 K. X. M. Mika 20 K. X. Franczak 2 K. X. Rozwadowski 5 K. X. Podolski 10 K. X. Dr. Górka 3 K. X. Infułat St. Walczyński 50 K. X. Głowacz 5 K. X Pr. Lipiński 10 K. X. Lenartowicz 10 K. X. Ropski 6 K. X. Rutkowski 10 K. X. Wilczkiewicz 20 K. Dochód z jasełek 33 K 14 h. X. Albin 10 K. X. Dr. Stan. Dutkiewicz 12 K. X. Sękowski 6 K. X. Pawlikowski 10 K. X. Gawroński 10 K. Trybowski z Bagienicy 2 K. X. Konieczny 10 K. X. Olexik 20 K. X. N. N. 20 K. X. Tabaszewski 10 K. Biegonice 6 K. Nawojowa 4 K. Stary Sącz 5 K 20 h. X. Wiatr 20 K. X. Wiślicki 10 K. X. Młyniec 10 K. Kongregacya XX. Filipinów 100 K. X. Krogulski 10 K. X. Albin 10 K. X. Ludwik Kozak 20 K. P. Otto Foerster 20 K. X. Dr. Kralisz 5 K. X. Pabis 5 K. Żeleźnikowa 4 K. X. Sowicki 10 K. X. Dr. Stan. Dutkiewicz 10 K. X. Sołtys 10 K. X. Put 5 K. X. Śnieżnicki 20 K. X. Górnik 5 K. Gręboszów 5 K. X. Dr. J. Górka 18 K. A. Węgrzynek 2 K. X. Poniewski 10 K. X. Rajczak 16 K. N. N. z Jurkowa 4 K. P. Wł. Glazor 2 K. X. Piotr Lewandowski 10 K. X. Jasiak 25 K. X. Albin 10 K. X. Konieczny 20 K. X. Adamczyk 10 K. X. W. Dutka 20 K. X. Nikiel 10 K. X. Pilch 10 K. X. A. Mucha 10 K. X. Rampelt 10 K. X. Heller 5 K 60 h. N. N. 3 K. X. Prałat Fr. Leśniak 10 K. X. Harbut 10 K. Krużlowa 5 K. X. Halak 5 K. X. Łekawa 9 K. X. Nowak ze Szczucina 7 K. Kamienica 6 K. X. Dr. Maciejowski 12 K. N. N. z Tuchowa 8 K. X. Olexy 15 K. X. Rączka 5 K. X. Dr. Macko 20 K. X. Gibel 10 K. X. Dr. Górka 20 K. X. Prałat Fr. Leśniak 6 K. Tarnów 20 K. X. Staszałek 10 K. Szczurowa 10 K. N. N. 10 K. X. Rogoziewicz 2 K. X. Warzewski 2 K. X. Padykuła 2 K. X. Gajewski 2 K. X. P. Ciszek 2 K. X. Wieliński 2 K. Uszew 12 K. Szczyrzyce 10 K. Tarnów 71 K 90 h. Wielogłowy 10 K. X. Fr. Romański 40 K. Chełm 20 K. Bolesław 100 K. X. Łączewski 40 K. P. Lewicka 2 K. X. Łękawa 20 K. X. Rogoziński 10 K. X. N. N. 10 K. X. Wcisło 6 K. Żabno 40 K. X. Dr. Włoch 30 K. Tymowa 13 K. Olszyny 18 K 50 h. Przydonica 15 K 30 h. Jazowsko 25 K. X. Borowiecki 20 K. Radomyśl 20 K. Ptaszkowa 7 K. X. Heller 10 K. Gawroński z Jastrząbki st. 5 K. Adela Ber... z Kamionki mał. 5 K. X. Wiejaczka 4 K. X. Drożdż 10 K. X. Szczygieł 20 K. Bolesław 28 K. X. Młyniec 2 K. Wielopole 30 K. X. Pawlikowski 20 K. X. Jan Dulian 20 K. X. Zapała 4 K 44 h. Nockowa 9 K 87 h. X. Gruszczyński 20 K. Tymbark 32 K. Korzenna 14 K. X. Kaliciński 10 K. Wojnicz 22 K. X. Urbański 20 K. Tow. tarn. św. Wincentego à Paulo Pań na utrzymanie jednego ucznia 120 K. Dochód z gospodarstwa domowego 704 K. Opłata uczniów 15.189 K. Razem 21.797 K 05 h.

Pozostałość z roku poprzedniego 624 K 86 h.

Razem 22.421 K 91 h.

- b) w naturaliach: Zarząd dóbr Hr. Tarnowskiego 3 sągi drzewa sosnowego, furę słomy i plew; X. Zaczek kopę kapusty; X. Halak wóz ziemniaków; X. Dr. Maciejowski, Proboszcz z Tuchowa, wóz ziemniaków i 2 cetnary m. pęcaku. X. Ign. Górski z Kamienicy 88 kg. jabłek.
- 4. **Rozchóð.** Wiktuały 15.611 K 48 h. Opał 1864 K. Nafta 460 K 26 h. Rzemieślnicy 651 K. 35 h. Kominiarz 48 K. Assekuracya 55 K 73 h. Uzupełnienie inwentarza 311 K 25 h. Raty do Kasy Oszczędności 738 K 70 h. Renumeracya zakonnic 480 K. Służba 664 K. Inne drobne wydatki 987 K. Razem 21.871 K 77 h.

ZESTAWIENIE:

Przychód: 22.421 K 91 h. Rozchód: 21.871 K 77 h. Pozostaje zapas: 550 K 14 h.

- 5. **Majątek Bursy.** Realność pod liczbą 279. Renta srebrna Nr. 50414 na 200 K. 2 akcye Banku pozn. na 400 marek pruskich. Los państwowy z r. 1860 Ser. 764 Nr. 16 na 200 K. 3 losy miasta Krakowa po 40 K. Karta wkładkowa Tarn. Kasy Zaliczk. Nr. 2185 na 109 K 62 h. Gotówka 550 K 14 hal.
 - 6. Długi Bursy. Tarnowskiej Kasie Oszczędności 4253 K 60 hal.

Kończąc to sprawozdanie, składa Kuratorya najserdeczniejszą podziękę nietylko powyższym P. T. Ofiarodawcom, ale i wszystkim innym, którzy w jakikolwiek sposób pomoc i pracę swą wychowankom zakładu dawali, a z podziękowaniem łączy i gorącą prośbę o ofiary i na nowy tak groźnie się zapowiadający rok szkolny.

Z KURATORYI BURSY Św. KAZIMIERZA.

X. Władysław Chendyński Dyr. Bursy X. Stanisław Walczyński Prezes

Podając to sprawozdanie do wiadomości, składamy Wam, Przew. Bracia, i z Naszej strony gorące podziękowanie za Waszą ofiarność dla tego zakładu.

L. 4453.

INSTRUCTIO

S. C. de Propaganda Fide pro negotiis Ritus Orientalis.

Quum plures praelati enucleatas instructiones postulaverint circa modum quo transmitti possint Missae ad Ecclesias rituum orientalium, haec S. C., ad tramites recentiorum Decretorom, has distinctas normas proponit ab omnibus adamussim servandas:

- 1. Si qui velint Missas, quarum exuberet copia, ad Ecclesias rituum orientalium mittere, hoc praestare possunt non modo per hanc S. C. uti praecipitur in Decreto *Recenti* S. C. Concilii (die 22 Maii 1907) sed etiam per Rmos Delegatos Apostolicos in regionibus orientalibus constitutos. Quo in casu necesse est significare Delegatis Apostolicis quot Missae et quae stipendiorum summa tradi debeant praelatis orientalibus intra cuiusque Delegationis ambitum existentibus.
- 2. Nullatenus licet eleemosynas mittere ad viros laicos qui postea eas distribuant sacerdotibus Missas celebraturis.
 - 3. Neque licet celebrationem Missarum directe committere presbyteris orientalibus.
- 4. Vetitum etiam est eleemosynas directe mittere ad Superiores Congregationum religiosarum orientalium.
- 5. Imo neque licet Missas directe committere Praelatis orientalibus qui vel sint Episcopi titulares vel simplices Vicarii Patriarchales.
- 6. Si vero agatur de Antistitibus habentibus iurisdictionem ordinariam episcopalem in Oriente, Missarum intentiones cum relativa eleemosyna ab episcopis et sacerdotibus ad ipsos Antistites directe mitti possunt pro necessitatibus sacerdotum dumtaxat eis subiectorum, uti declaravit S. C. Concilii die 18 Martii 1908. Ne autem, ex pluribus locis simul, multae eleemosynae confluant in unam et eamdem dioecesim (quod nimiam dilationem in Missis celebrandis secumferret); ideo qui committit eleemosynas alicui Praelato orientali, certiorem faciat de numero Missarum etiam Delegatum Apostolicum regionis¹) að quem spectat vigilare ut Missae, ea qua par est sollicitudine, celebrentur.

Datum Romae ex aedibus S. C. de Propaganda Fide die 15 Julii 1908.

Fr. H. M. Card. GOTTI, *Praef.* ALOISIUS CHIESA, *Officialis*.

IN DELEGATIONE APOSTOLICA CONSTANTINOPOLITANA

Ecclesiae ritus Armeni:

Constantinopoli, Adana, Ancyra, Brussa, Cesarea, Erzerum, Sebaste et Tokat, Trebisonda.

Ecclesiae ritus Bulgarici:

Vicariatus Apostolicus Thraciae (Adrianopoli); Vicariatus Apostolicus Macedoniae (Salonicco).

IN DELEGATIONE APOSTOLICA SYRIAE

Ecclesiae ritus Armeni:

Aleppo, Marasc.

¹) Claritatis gratia recensentur in adnexo singulae Ecclesiae rituum orientalium intra cuiusque Delegationis ambitum existentes,

Ecclesiae ritus Graeco-Melchitae:

Aleppo, Baalbek, Beyrouth, Bosra et Auran, Damasco, Homs et Hama, Paneas, Sidone, Tolemaide seu S. Giovanni d'Acri, Tiro, Tripoli, Zahle.

Ecclesiae ritus Syriaci:

Aleppo, Beyrouth, Damasco, Homs et Hama.

Ecclesiae ritus Syro-Maronitici:

Aleppo, Baalbek, Beyrouth, Cipro, Damasco, Gebail et Batrum Tiro, Tripoli, Sidone.

IN DELEGATIONE APOSTOLICA MESOPOTAMIAE

Ecclesiae ritus Armeni:

Diarbekir, Karput, Mardin, Malatia, Musc.

Ecclesiae ritus Syriaci:

Bagdad, Diarbekir, Gezira, Mardin, Mossul.

Ecclesiae ritus Caldaici:

Bagdad, Diarbekir, Gezira, Mardin, Mossul, Zaku, Amadia, Akra, Kerkuk, Seerth, Salmas, Sena, Urmia.

IN DELEGATIONE APOSTOLICA AEGYPTI

Ecclesiae ritus Armeni:

Alessandria.

Ecclesiae ritus Cophti:

Alessandria, Hermopoli, Thebe.

IN DELEGATIONE APOSTOLICA INDIARUM

Ecclesiae ritus Syro-Malabarici:

Vicariatus Apostolici: Ernaculam, Changanacherry, Trichur.

Decretum quo festum Septem Dolorum B. M. V., Dominicae tertiae Septembris affixum, ad ritum duplicem secundae classis elevatur pro universa Ecclesia.

Urbis et Orbis.

Dolores Virginis Deiparae etsi duplici festo in universa Ecclesia per annum recolantur, videlicet Feria sexta post Dominicam Passionis ac Dominica tertia Septembris; utrumque tamen festum mobile Beatae Mariae Virginis, utpote secundarium, sub ritu duplici tantummodo maiori celebratur. Quo vero eiusdem Virginis Perdolentis cultus augeatur, et fidelium pietas gratique animi sensus magis magisque foveantur erga misericordem humani generis Conredemptricem: Rmus Pater Prior generalis Ordinis Servorum B. M. V., qui potissimum ipsam Matrem Dolorosam veluti suam Conditricem et praecipuam Patronam venerantur, occasionem nactus qua proxime adfuturo Septembri (mense Virginis Doloribus recolendis sacro) quinquagesimus annus ab initio sacerdotio Sanctis-

simi Domini Nostri Pii Papae X. feliciter completur, supplicibus votis totius Regularis Familiae eumõem Sanctissimum Dominum Nostrum rogavit, ut etiam að perennem rei memoriam, festum Septem Dolorum B. M. V., Dominicae tertiae Septembris affixum, ad ritum duplicem saltem secundae classis pro universa Ecclesia elevare dignaretur. Sanctitas porro Sua; referente infrascripto Cardinali Sacrorum Rituum Congregationi Praefecto, eiusmodi preces peramenter excipiens, festum Septem Dolorum B. M. V., quod enunciatae Dominicae aðsignatum fuit, in posterum sub ritu duplici secundae classis ubique recolendum decrevit: servatis Rubricis. Contrariis non obstantibus quibuscumque. Die 13. Maii 1908.

D. PANICI, Archiep. Laodicen., Secretarius.

Varianda et addenda in Proprio Sanctorum Breviarii Romani.

Sacra Rituum Congregatio statuit haec varianda et addenda in Proprio Sanctorum Breviarii Romani, diebus 11. et 12. Februarii, iuxta decretum *Urbis et Orbis*.

Die 11. Februarii. Apparitionis B. M. V. Immaculatae. Duplex maius.

Ponatur Officium uti eadem die in Appendice pro aliquibus locis huc usque, addendo ad calcem VI. Lectionis: »Tandem Pius decimus Pontifex, Maximus, pro sua erga Deiparam pietate, ac plurimorum votis annuens Sacrorum Anstititum idem festum ad Ecclesiam universam extendit« iuxta decretum diei 13. Novembris 1907¹); et in II. Vesperis post Anti ad Magnificat Hodie gloriosa . . . gaudio exsultant (Alleluja), addatur: »Et fit Comm., sequ., et Feriae in Quadrag.«

Die 12. Februarii.

SS. Septem Fundatorum Ord. Serv. B. M. V., Conf.-Dupl.

Omnia de Communi Conf. non Pont., praeter seqq.

In I. Vesperis. Quoties hae dicendae sint, sumantur Antiphonae et Capit. de Laudibus; Hymnus vero e II. Vesp.

V. Hi viri misericordiae sunt, quorum pietates non defuerunt.

R. Semen eorum, et gloria eorum non derelinquetur.

Oratio. Domine Jesu Christe, qui ad recolendam memoriam . . . per extensum. Ad Matutinum. Invitatorium Regem Confessorum . . . Ps. Venite exsultemus.

Hymnus Bella dum late furerent, et urbes... (qui modo habetur ad Vesp.) per extensum.

In I. Noct. Lect. de Scriptura occurrente.

In Quadrag. Laudemus viros gloriosos de Communi Conf. Pont. 2º loco.

In II. Nocturno, etc.

¹⁾ Cfr. Acta S. Sedis, vol. 40, pag. 747.

In III. Noct. Homilia S. Hieronymi in Evang. *Ecce nos reliquimus omnia* de Communi Abbatum. In Quadragesima, IX. Lectio de Homilia Feriae.

Laudes. Capitulum, I. Petr. 4. Carissimi: Communicantes . . . per extensum (quo modo habetur ad Matutinum).

V. Sit memoria illorum in benedictione.

R. Et ossa eorum pullulent de loco suo.

Ad Benedictus. Ant. Ecce quam bonum, et quam iucundum habitare fratres in unum.

Oratio. Domine Iesu Christe.

Et fit Comn. Feriae in Quadrag.

In II. Vesperis. Omnia ut in primis, praeter sequ.

Hymnus Matris sub almae numine . . . per extensum (qui modo habetur ad Laudes).

V. Hi viri misericordiae sunt, quorum pietates non defuerunt.

R. Semen eorum, et gloria eorum non derelinguetur.

Ad Magnificat. Ant. Nomen eorum permanet in aeternum, permanens ad filios eorum sanctorum virorum gloria.

Et fit Comm. Feriae in Quadrag.

Sanctissimus Dominus Noster Pius Papa X. suprascriptas variationes ac notas rubricales, ab infrascripto Cardinali Sacrorum Rituum Congregationi Praefecto relatas, approbavit, ac Proprio Sanctorum Breviarii Romani inseri iussit. Die 8. Aprilis 1908.

S. Card. CRETONI, *Praefectus*.
D. PANICI, Archiep. Laodicen.. *Secretarius*.

Varianda et addenda in Martyrologio Romano.

Tertio Idus Februarii (11. Februarii). Lapurdi in Gallia, Apparitio Beatae Mariae Virginis Immaculatae.

Pridie Idus Februarii (12 Februarii).

In Etruria, apud montem Senarium, Sanctorum septem Fundatorum Ordinis Servorum Beatae Mariae Virginis, qui post asperrimum vitae genus, meritis et prodigiis clari, pretiosam in Domino mortem obierunt. Quos autem in vita unus verae fraternitatis spiritus sociavit et indivisa post obitum populi veneratio prosecuta est. Leo decimus tertius una pariter Sanctorum fastis accensuit.

Urbis et Orbis.

Suprascriptas variationes atque additiones Martyrologio Romano inserendas, Sanctissimus Dominus Noster Pius Papa X, referente infrascripto Cardinali Sacrorum Rituum Congregationi Praefecto, benigne approbare dignatus est. Contrariis quibuscumque non obstantibus. Die 11. Martii 1908. S. Card. CRETONI, *Praefectus*.

D. PANICI, Archiep. Laodicen., Secretarius.

L. 4388.

W sprawie kościołów drewnianych

otrzymaliśmy następujące pismo, które udzielamy WW. Duchowieństwu do wiadomości i zastosowania się:

Grono c. k. Konserwatorów Galicyi zachodniej w Krakowie.

Wśród zabytków przeszłości naszego kraju kościoły drewniane należą do tych, które coraz bardziej znikają, niszczone zębem czasu lub też ustępując miejsca nowym, murowanym kościołom, tak, że niema prawie roku, by nie zaszło kilka tego rodzaju wypadków.

Skoro w wielu razach nie da się niejednokrotnie uchronić ich przed zniszczeniem, tem większy wynika z tego obowiązek, by chociaż częściowo przez inwentaryzacyę tych kościołów i ich zabytków uratować z nich to, co jest możliwe i podnieść ich wartość w oczach czynników lokalnych przez opublikowanie. To też inwentaryzacya drewnianych kościołów w naszym kraju stała się postulatem bardzo ważnym, tak pod względem naukowym, jak jeszcze raczej konserwatorskim.

Tej potrzebie czyniąc zadość, postanowiło Grono c. k. Konserwatorów Galicyi zachodniej zająć się inwentaryzacyą drewnianych kościołów w zachodniej części kraju, uzyskawszy moralne i finansowe poparcie ze strony c. k. Komisyi centralnej dla zabytków historycznych w Wiedniu i Sejmu król. Galicyi.

Grono c. k. Konserwatorów ma zaszczyt wobec powyższych danych upraszać o łaskawe zawiadamianie Grona o każdem poszczególnem burzeniu kościołów drewnianych, tudzież o łaskawe wydanie polecenia podwładnym organom, by również Grono c. k. Konserwatorów w podobnych wypadkach zawiadamiały, w ten bowiem sposób jedynie, o ile się zabytek nie da uratować, może być zinwentaryzowany, odrysowany i odfotografowany.

N. 4878.

PRO NOTITIA

communicatur P. T. Ecclesiarium Rectoribus, R. D. Joannem Maślonka, antea parochum in Tylicz, in Nostra Dioecesi neque »Celebret« neque jurisdictione ad excipiendas fidelium confessiones gaudere.

Z KONSYSTORZA BISKUPIEGO.

W Tarnowie, dnia 25. września 1908.

X. Władysław Chendyński Kanclerz. † LEON BISKUP.